

I

(Įstatymo galią turintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES, Euratomas) 2022/2434

2022 m. gruodžio 6 d.

kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046, kiek tai susiję su diversifikuotos finansavimo strategijos kaip bendrojo skolinimosi metodo nustatymu

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 322 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106a straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Audito Rūmų nuomonę ⁽¹⁾,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 ⁽³⁾ (toliau – Finansinis reglamentas) 220 straipsnyje nustatyta, kad Komisija yra įgaliota atitinkamame pagrindiniame akte skolinis Sąjungos ar Euratomo vardu, kad galėtų perskolinti atitinkamas sumas valstybėms narėms arba trečiosioms šalims naudoti gavėjams pagal skolinimosi operacijoms taikomas sąlygas. Tuo atžvilgiu pinigų srautai tarp pasiskolintų lėšų ir paskolų derinami vienas su vienu. Tai reiškia, kad Sąjunga turi vykdyti rinkos operacijas, grindžiamas išmokų poreikiais kiekvienu konkrečiu skolinimo atveju, o tai riboja galimybę nuosekliai planuoti įvairias skolinimosi operacijas ir planuoti terminų struktūrą, kad būtų užtikrintos mažiausios išlaidos;
- (2) kai atskiros finansinės paramos programos finansuojamos taikant atskirus finansavimo metodus, tai lemia išlaidas ir sudėtingumą, nes skirtingos finansinės paramos programos konkuruoja dėl riboto skaičiaus finansavimo galimybių. Dėl to Sąjungos skolos vertybinių popierių pasiūla tampa fragmentuota ir mažėja likvidumas ir investuotojų susidomėjimas atskiromis programomis, nepaisant to, kad visų Sąjungos skolos vertybinių popierių kredito kokybė yra tokia pat aukšta. Todėl finansinė parama turėtų būti organizuojama taikant bendrą finansavimo metodą, kuriuo didinamas Sąjungos obligacijų likvidumas ir Sąjungos emisijų patrauklumas bei ekonominis efektyvumas;

⁽¹⁾ 2022 m. lapkričio 22 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ 2022 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2022 m. gruodžio 6 d. Tarybos sprendimas.

⁽³⁾ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

- (3) bendro finansavimo metodo poreikis visų pirma pabrėžiama finansinės paramos Ukrainai kontekste, atsižvelgiant į skubius jos finansavimo poreikius. Pastarojo meto patirtis, susijusi su Ukrainos finansavimo poreikiais, parodė, kad fragmentiškas požiūris į Sąjungos skolos organizavimą turi trūkumų. Siekiant sustiprinti Sąjungos, kaip eurais išreikštų skolos vertybinių popierių emitentės, poziciją, labai svarbu, kad visa nauja emisija būtų organizuojama taikant bendrą finansavimo metodą;
- (4) bendro finansavimo metodo modelis ir dauguma jam įgyvendinti reikalingos infrastruktūros elementų jau nustatyti diversifikuotos finansavimo strategijos forma pagal Tarybos sprendimą (ES, Euratomas) 2020/2053 ⁽⁴⁾. Ta strategija suteikė galimybę sėkmingai sutelkti lėšas dotacijoms ir paskoloms pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/241 ⁽⁵⁾ ir įvairioms kitoms Sąjungos programoms, nurodytoms Tarybos reglamente (ES) 2020/2094 ⁽⁶⁾. Atsižvelgiant į tikėtiną operacijų, reikalingų skubiems Ukrainos finansavimo poreikiams patenkinti, sudėtingumą ir siekiant numatyti galimas būsimas skolinimo ir skolinimosi operacijas, tikslinga nustatyti diversifikuotą finansavimo strategiją kaip bendrą finansavimo metodą skolinimosi operacijoms įgyvendinti;
- (5) naudojant diversifikuoto finansavimo strategiją turėtų būti sudarytos sąlygos lanksčiai įgyvendinti finansavimo programą, visiškai laikantis neutralaus poveikio biudžetui ir biudžeto subalansuotumo principų, nustatytų Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 310 straipsnio 1 dalyje. Finansavimo programos išlaidas turėtų padengti naudos gavėjai pagal bendrą išlaidų paskirstymo metodiką, kuria užtikrinamas skaidrus ir proporcingas išlaidų paskirstymas. Laikantis Finansinio reglamento 220 straipsnio 5 dalies e punkto, grąžinimo išsipareigojimus turėtų vykdyti finansinės paramos gavėjai;
- (6) įgyvendinant diversifikuotą finansavimo strategiją, visų skolinimo ir skolinimosi programų, kurios nuo jos priklauso, atžvilgiu reikėtų laikytis bendro taisyklių rinkinio. Todėl tos taisyklės turėtų būti įtrauktos į Finansiniame reglamente nustatytas horizontaliąsias finansines taisykles, kurias Europos Parlamentas ir Taryba priėmė pagal SESV 322 straipsnį;
- (7) diversifikuota finansavimo strategija turėtų suteikti Komisijai daugiau lankstumo nustatant atskirų finansavimo sandorių laiką ir terminą ir sudaryti sąlygas mokėti reguliarias ir stabilias išmokas skirtingoms valstybėms naudos gavėjoms. Tokia strategija turėtų būti grindžiama finansavimo priemonių sutelkimu. Tai suteiktų Komisijai lankstumą organizuoti mokėjimus naudos gavėjams nepriklausomai nuo rinkos sąlygų išmokėjimo metu, tuo pačiu taip pat sumažinant pavojų, kad Komisijai reikėtų pritraukti fiksuotas sumas esant nepastovioms ar nepalankioms sąlygoms;
- (8) tokio lankstumo Komisijai suteikimas pareikalautų sukurti bendrą likvidumo fondą. Tokia centralizuota likvidumo funkcija užtikrintų, kad Sąjungos finansavimo pajėgumas taptų atsparesnis ir galėtų atlaikyti laikinus visų gaunamų ir netenkamų pinigų srautų neatitikimus, remiantis patikimu likvidumo prognozavimo pajėgumu;
- (9) Komisija turėtų įvykdyti visus būtinus sandorius, kuriais siekiama užtikrinti reguliarių dalyvavimą kapitalo rinkoje, mažiausias įmanomas finansavimo išlaidas ir sudaryti palankesnes sąlygas Sąjungos ir Euratomo skolos vertybinių popierių sandoriams;
- (10) todėl, siekiant išplėsti diversifikuotą finansavimo strategiją, kad ji apimtų daugiau programų, Komisija turėtų nustatyti būtiną jos įgyvendinimo tvarką. Tą tvarką turėtų sudaryti valdymo sistema, rizikos valdymo procedūros ir išlaidų paskirstymo metodika, ir jos turėtų atitikti Finansinio reglamento 220 straipsnio 5 dalies e punktą. Kad būtų užtikrintas skaidrumas, Komisija Europos Parlamentą ir Tarybą turėtų reguliariai ir išsamiai informuoti apie visus savo skolinimosi ir skolos valdymo strategijos aspektus;
- (11) todėl Finansinis reglamentas turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

⁽⁴⁾ 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas (OL L 424, 2020 12 15, p. 1).

⁽⁵⁾ 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

⁽⁶⁾ 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti (OL L 433 I, 2020 12 22, p. 23).

- (12) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą ir aiškumą jau suteiktos finansinės paramos atžvilgiu ir finansinės paramos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/..., kuriuo nustatoma paramos Ukrainai teikimo 2023 m. priemonė (makrofinansinė parama +) ⁽⁷⁾ atžvilgiu, šis reglamentas turėtų būti taikomas tik finansinės paramos programoms, kurias reglamentuojantys pagrindiniai aktai įsigalioja 2022 m. lapkričio 9 d. arba vėliau;
- (13) atsižvelgiant į skubą, atsiradusią dėl išskirtinių aplinkybių, kurias sukėlė neišprovokuotas ir nepateisinamas Rusijos agresijos karas prieš Ukrainą, tikslinga aštuonių savaičių laikotarpiui taikyti išimtį, nustatytą prie Europos Sąjungos sutarties, SESV ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 4 straipsnyje;
- (14) atsižvelgiant į padėtį Ukrainoje, šis reglamentas turėtų įsigalioti skubos tvarka kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 iš dalies keičiamas taip:

- 1) 220 straipsnio 2 ir 7 dalys išbraukiamos;
- 2) įterpiamas šis straipsnis:

„220a straipsnis

Diversifikuota finansavimo strategija

1. Komisija įgyvendina diversifikuotą finansavimo strategiją, apimančią skolinimąsi, leidžiamą pagal Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 (*) 5 straipsnio 1 dalį, ir, išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, skolinimosi ir skolos valdymo operacijas, siekdama finansuoti finansinės paramos programas. Diversifikuota finansavimo strategija įgyvendinama vykdant visus būtinus sandorius, kuriais siekiama reguliariai dalyvauti kapitalo rinkoje, ir yra grindžiama finansavimo priemonių sutelkimu ir bendro likvidumo fondo naudojimu.

2. Komisija nustato būtiną diversifikuotos finansavimo strategijos įgyvendinimo tvarką. Komisija reguliariai ir išsamiai informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie visus savo skolinimosi ir skolos valdymo strategijos aspektus.

(*) 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos sprendimas (ES, Euratomas) 2020/2053 dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklų sistemos, kuriuo panaikinamas Sprendimas 2014/335/ES, Euratomas (OL L 424, 2020 12 15, p. 1).“

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas finansinės paramos programoms, kurias reglamentuojantys pagrindiniai aktai įsigalioja 2022 m. lapkričio 9 d. arba vėliau.

(7) Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. gruodžio 6 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkė

R. METSOLA

Tarybos vardu

Pirmininkas

Z. STANJURA
